

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за железнички превоз (тримесечно)

T_ТРАНС.Ж.1_Q_MK_2024_4

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за животна средина, енергетика и транспорт
1.3	Лице за контакт
	Бранко Хиниќ
1.4	Звање на лицето за контакт
	Раководител на одделение
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	branko.hinic@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295-753
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	22/05/2025
2.2	Последна објава на метаподатоците
	22/05/2025
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците

22/05/2025

3 Статистичка презентација

3.1 Опис на податоците

Податоци за: превезени патници во железничкиот превоз вкупно, национален и меѓународен, поминати патнички километри во железничкиот превоз вкупно, национален и меѓународен, превезена стока во железничкиот превоз вкупно, национален и меѓународен и тонски километри во железничкиот превоз вкупно, национален и меѓународен.

3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејности, НКД Рев.2,

Номенклатура на територијалните единици за статистика, НТЕС

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор: Н/Ж - Транспорт и складирање, класа 49.10-Патнички железнички транспорт, меѓуградски и класа 49.20-Товарен железнички транспорт, според НКД Рев.2.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Патници се лица коишто се возат во железничка кола со цел да се превезат на одредено растојание. **Превезени стоки** претставуваат збир на натоварените, истоварените, извезените и транзитните стоки изразени во тони. **Натоварени стоки** претставуваат стоки натоварени во националниот и меѓународниот превоз. **Истоварените стоки** претставуваат стоки истоварени во националниот и меѓународниот превоз. **Нето-тонски километри** претставуваат единица-мерка на движење на товар во еден вагон на растојание од еден километар.

3.5 Статистичка единица

Деловен субјект

3.6 Статистичка популација

Сите деловни субјекти (претпријатија) кои припаѓаат на секторот Н/Ж - Транспорт и складирање, класа 49.10-Патнички железнички транспорт, меѓуградски и класа 49.20-Товарен железнички транспорт, според НКД Рев.2.

3.7 Референтна област

НТЕС 1 и 2 (Република Македонија)

3.8 Временска покриеност

Од 1956 година според Единствена класификација на дејности (ЕКД) и според НКД Рев.2.

3.9 Базен период

Не е применливо, СИ нема база (основа) за пресметка на индекси.

4	Единица на мерење
Број, тони.	
5	Референтен период
Тримесечие.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15, 27/16, 83/18 и 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) Програма за статистички истражувања за периодот 2023-2027 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23 и 57/25). (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/) Меѓународни: Регулаторната бр.91/2003 на Европскиот парламент (ЕУ).	
6.2	Споделување на податоци
Не е применливо	
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) . 2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/) .	
7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/) и Политиката за доверливост (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/politika-za-statistichka-doverlivost/), индивидуалните податоци не се објавуваат.	

8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
(https://www.stat.mk/mk/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B0/#)	
8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
9	Фреквенција на дисеминација
Тримесечна.	
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „Соопштенија“ (https://www.stat.mk/mk/%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BE%D0%BE%D0%BF%D1%88%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%98%D0%B0).	
10.2	Публикации
Статистички преглед: „Транспорт и други услуги, 2015“. http://www.stat.gov.mk/Publikacii/8.4.16.02.pdf	
10.3	Онлајн база на податоци
Не е применливо	
10.4	Пристап до микроподатоци
Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.mk/mk/zan/profeduri/pristap-do-anonimizirani-mikropodatofi-za-nauchno-istrazhuvachki-feli/).	
10.5	Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби	
10.6	Документација за методологијата
"Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика. http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=72&rbrObl=24 Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Транспорт и други услуги“". http://www.stat.gov.mk/Publikacii/8.4.16.02.pdf "	
10.7	Документација за квалитетот
Извештаи за квалитет се подготвуваат и доставуваат до ЕУРОСТАТ	
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.mk/mk/za-nas/kvalitet/kodeks-za-rabota-na-evropskata-statistika/) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework--https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.mk/mk/za-nas/zakonski-akti/zakon-za-drzhavna-statistika/).	
11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
Податоците за прометот на железничките станици се користат од Владата, локалната самоуправа и бизнис заедницата. Деловните субјекти и други корисници ги користат податоците за прометот на железничките станици како показатели за креирање на нивните деловни политики. Надворешните корисници ги користат: индикаторите за прометот на железничките станици за следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на инфраструктурата и транспортот во земјата.	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
12.3	Комплетност

Сите нивоа на агрегација се пресметуваат и објавуваат на национално ниво.
Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.

13 Точност и веродостојност

13.1 Свкупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците

13.2 Примерочни грешки

Не е применливо

13.3 Непримерочни грешки

Грешки при мерењето: Давателите на податоци се информираат за истражувањето со испраќање на писмо за известување. Прибраните податоци се контролираат во Централниот завод. Грешки во обработката: Внесот на податоците се правеше во однапред подготвена апликација за внес. Во процесот на внесување на податоците се применуваа автоматски контроли, и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршувањето на внесот. При појава на некои поголеми недостатоци во прашалниците, беа контактирани давателите на податоци. Грешки во неодговорот: Стапката на неодговор изнесува 0%.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

T+90 денови.

14.2 Точност

Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.

15 Кохерентност и споредливост

15.1 Географска споредливост

Податоците се произведуваат на национално ниво и е обезбедена споредливост со други држави

15.2 Временска споредливост

Временска серија од 1956 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 272.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Податоците се кохерентни меѓу различните делови на статистиката на транспорт. Кохерентноста со другите областите не е обезбедена.

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.

16	Трошок и оптовареност
не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: (https://www.stat.mk/mk/za-nas/politiki-i-strategii/%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D0%B7%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%86%D0%B8/ .)	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Статистичко истражување за железнички превоз“ (ТРАНС.Ж.1) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторот Н/Ж-Транспорт и складирање, класа 49.10-Патнички железнички транспорт, меѓуградски и класа 49.20-Товарен железнички транспорт, според НКД Рев.2. Ажурирањето на опфатот се врши годишно.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Тримесечна.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците од истражувањето се со целосен опфат, се прибираат со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Статистичко истражување за железнички превоз“ (ТРАНС.Ж.1). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна Т+90.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. Проверка се врши и на готовите податоци пред нивното објавување.	
18.5	Компилирање податоци
Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, со вградени on-line контроли. Пресметка: Излезните податоци се дефинирани во апликацијата.	
18.6	Прилагодување
Не се врши израмнување на податоците.	
19	Коментар

A.1	Анекси

